

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. +370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-07-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL REGLAMENTO (ES) 2024/1781 ĮGYVENDINIMO“ PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija parengė ir teikia derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Reglamento (ES) 2024/1781 įgyvendinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), kuriuo nustatoma 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1781 tvarių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo sistema, iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2020/1828 bei Reglamentas (ES) 2023/1542 ir panaikinama Direktyva 2009/125/EB.

1. Nutarimo projektu sprendžiama problema ir Nutarimo projektą rengti paskatinusios priežastys

Reglamentas (ES) 2024/1781 priimtas 2024 m. birželio 13 d. ir Europos Sąjungos valstybės narės privalo jį taikyti nuo 2024 m. liepos 18 d.

Nutarimo projektas parengtas siekiant tinkamai įgyvendinti Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatas, pagal kurias kiekviena valstybė narė turi paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už Reglamento (ES) 2024/1781 taikymą ir rinkos priežiūros vykdymą. Valstybės narės pasirūpina, kad tokios institucijos turėtų pakankamus įgaliojimus imtis reikiamų priemonių, kurios joms patikimos pagal Reglamentą (ES) 2024/1781, ir jais naudotųsi. Valstybės narės apibrėžia funkcijas, įgaliojimus ir organizacines priemones kompetentingoms valdžios institucijoms, kurios turi teisę organizuoti reikalingus gaminių atitikties patikrinimus reikiamu mastu.

Apie kompetentingų institucijų paskyrimą kiekviena valstybė narė turi pranešti Europos Komisijai.

2. Nutarimo projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Nutarimo projektu siūloma paskirti Valstybinę vartotojų teisių apsaugos tarnybą (toliau – VVTAT) kompetentinga institucija, atsakinga už rinkos priežiūrą, bei pavesti jai prižiūrėti, ar į rinką tiekiami ne maisto produktai, kurių priežiūrą Lietuvos Respublikos įstatymais ar kitais teisės aktais VVTAT yra įpareigota atlikti, atitinka ne maisto produktų saugą, kokybę, ženklumą nustatančių teisės aktų reikalavimus. Tikrinamus subjektus ir tikrinimų mastą VVTAT pasirenka savarankiškai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1332 „Dėl Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos reorganizavimo ir Valstybinės ne maisto produktų inspekcijos prie Ūkio ministerijos reorganizavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ 1 punktu visos ne maisto produkto inspekcijos funkcijos perėjo VVTAT. VVTAT yra pagrindinė institucija Lietuvoje, atsakinga už ne maisto produktų rinkos priežiūrą, įskaitant saugos, kokybės ir ženklumo reikalavimus. Jos funkcijos apima vartotojų teisių apsaugą, rinkos priežiūrą ir su tuo susijusių teisės aktų įgyvendinimą. *Kitos rinkos priežiūros institucijos lieka atsakingos už reglamento taikymą savo srityse.*

Vadovaujantis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 921 „Dėl Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų patvirtinimo“ 20.2 papunkčiu, Ekonomikos ir inovacijų ministerija nustato privalomus produktų saugos reikalavimus ir produktų atitikties vertinimo tvarką srityse, kuriose Ekonomikos ir inovacijų ministerijai priskirta tvirtinti techninius reglamentus, todėl Ekonomikos ir inovacijų ministerija atsakinga už Reglamento (ES) 2024/1781, kuriuo nustatomi ekologinio projektavimo reikalavimai gaminiams, koordinavimą nacionaliniu lygiu.

Atsižvelgiant į tai, kad Reglamentas (ES) 2024/1781 panaikina Direktyvos 2009/125/EB nuostatus (VVTAT yra paskirta rinkos priežiūros institucija) bei nustato ekologinio projektavimo reikalavimus tvariams gaminiams, siekiant padidinti jų tvarumą ir sumažinti neigiamą poveikį aplinkai, VVTAT kompetencija ir patirtis rinkos priežiūros srityje būtų itin vertingos ir padėtų užtikrinti Reglamento (ES) 2024/1781 įgyvendinimą Lietuvoje.

Pažymėtina, kad VVTAT turi sukaupusi patirties koordinuojant rinkos priežiūros veiklas ir bendradarbiaujant su kitomis institucijomis bei suinteresuotomis šalimis, o tai yra būtina siekiant efektyvaus Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatų įgyvendinimo. VVTAT, kaip vartotojų apsaugos institucija, turi aiškų interesą užtikrinti, kad rinkoje esantys produktai atitiktų šiuos reikalavimus. VVTAT jau dirba su įvairiais Europos Sąjungos (toliau – ES) reglamentais ir direktyvomis, todėl jau ir dabar efektyviai taiko reglamentų praktikoje vykdydama priežiūros funkcijas.

VVTAT dalyvauja tarptautiniuose tinkluose ir bendradarbiauja su kitomis ES institucijomis, turi sukurtą rinkos stebėsenos sistemą, kuria gali remtis tikrindama produktų atitiktį naujiems ekologinio projektavimo reikalavimams, gali išnaudoti turimus kompetentingus, kvalifikuotus žmogiškuosius ir techninius išteklius, laboratorijas ir stebėsenos mechanizmus, leidžiančius užtikrinti efektyvų Reglamento (ES) 2024/1781 įgyvendinimą. Taip pat reikia įvertinti tai, kad VVTAT yra sukūrusi bendradarbiavimo su kitomis už reguliavimą atsakingomis institucijomis sistemą, todėl gali užtikrinti koordinuotą Reglamento (ES) 2024/1781 įgyvendinimą.

Be kontrolės funkcijų, VVTAT aktyviai informuoja verslą ir vartotojus apie teisės aktų reikalavimus, o tai svarbu siekiant įgyvendinti Reglamento (ES) 2024/1781 tikslus.

Kadangi VVTAT jau atlieka rinkos priežiūros ir vartotojų apsaugos funkcijas, turi patirties įgyvendinant ES reglamentus ir gali efektyviai bendradarbiauti su kitomis institucijomis, jos paskyrimas už rinkos priežiūrą atsakinga institucija įgyvendinant Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatas būtų logiškas ir veiksmingas sprendimas, siekiant išvengti papildomos administracinės naštos.

Kadangi Reglamento (ES) 2024/1781 įgyvendinimo priežiūrai galimai reikės papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių, papildomų asignavimų poreikį nustatys ir suformuluos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, kaip VVTAT asignavimų valdytoja, rengdama valstybės biudžeto projektą.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimas

Nutarimo projektas neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

4. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas

Nutarimo projektu įgyvendinamos Reglamento (ES) 2024/1781 nuostatos.

5. Notifikavimas Europos Komisijai

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

6. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas

Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio

reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

7. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti

Nutarimo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

8. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Nutarimo projekte nėra sąvokų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene

Nutarimo projektas buvo skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) ir teiktas derinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Teisingumo ministerijai, Valstybinei vartotojų teisių apsaugos tarnybai. Pastabos ir pasiūlymai Nutarimo projektui gauti iš Aplinkos ministerijos, Teisingumo ministerijos. Pastabos su minėtomis institucijomis suderintos darbo tvarka.

10. Nutarimo projekto rengėjai

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Kokybės infrastruktūros skyriaus (patarėja Gerda Krukonienė, tel. +370 659 19 386, el. p. gerda.krukoniene@eimin.lt) patarėja Violeta Lembovič (tel. +370 658 47 196, el. p. violeta.lembovic@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 2 lapai.
2. Atitikties lentelė, 8 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų pastabos, 5 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Lukas Savickas